

Posudek rigorózní práce Mgr. Edity Mužíkové Paclíkové

Mexickoamerická kulturní identita v literatuře

Rigorózní práce vychází z práce diplomové, kterou autorka obhájila před dvěma roky a kterou pro rigorózní řízení upravila a rozšířila. Již diplomová práce byla dobrá a rozsáhlá, tím více oceňuji, že autorka svůj text dále obohatila a dala mu ucelenější podobu: překonala určitou disproporci předchozí práce rozšířením části věnované dílu Roberty Fernándezové a doplněním jeho kulturního kontextu z hlediska tradic mexickoamerických žen.

Předložená práce má všechny atributy literárněvědné studie, počínaje bohatou odbornou literaturou. Autorka ji profesionálně využívá jak v kontextových kapitolách věnovaných kultuře a literatuře *Chicanos*, Mexičanů usazených v USA, tak v interpretaci prázdnou představitelů této literatury Tomáše Rivery a Roberty Fernándezové. Za nejcennější považuji zcela zvládnuté spojení dvou poloh: šíře kontextu chicanské kultury a hloubky ponoření do textů komentovaných autorů. Edita Mužíková Paclíková má jak racionální schopnost promýšlet kulturněhistorické koncepce, tak múzičnost pro vnímání literárního díla.

Kontextové kapitoly si všímají různých aspektů současné situace i dějin mexických přistěhovalců v USA; výklad přitom není rozbíhavý, a to díky interpretační koncepci založené na sociologicko-kulturním přístupu k „pomezí“ literatury a kultury v dvojjazyčném prostředí. K promyšlenosti patří schopnost vidět složité jevy v jejich nejednoznačnosti, nejasnosti, vnitřním napětí. Cenné je zde například srovnání pohledu na mexického Američana u předních mexických myslitelů, Octavia Paze a Carlose Fuentes, nebo pasáž o koncepci chicanské identity a literatury v méně známých esejích Tomáše Rivery.

Kapitoly věnované vlastnímu rozboru literárních děl Tomáše Rivery a Roberty Fernándezové jsou pronikavé díky soustředění na ústřední motiv každého díla, který dává interpretační klíč, jako je pojetí náboženství v několika Riverových povídkách, v jiné povídce motiv viny nebo motiv zoufalství ad. U rozboru povídek R. Fernándezové oceňuji sledování tématu „překročení hranice“ a kontextovou interpretaci textů, například u kulturně příznačných typů ženských postav (léčitelka) nebo u motivů lásky a smrti v pojetí mexickoamerických žen. Autorka jemně postihuje bohatství významů jednotlivých textů ve spojitosti se stylem vyprávění i s problémem žánru. Srovnání proslulého spisovatele s méně známou spisovatelkou je příležitostí obohatit literárněhistorický záběr o tvorbu žen v mexickoamerické literatuře.

Autorka uspěla ve své snaze o co nejvíce ucelený pohled na dosti rozsáhlou oblast literární a kulturní historie, zejména díky vnitřní soustředěnosti a značným znalostem získaným dlouhodobějším studiem tématu. K celkové úrovni této práce patří vyzrálý odborný jazyk. O důkladnosti a zájmu o zvolené téma svědčí i jazyková, historická a fotografická příloha.

Práce Edity Mužíkové Paclíkové splňuje nároky na rigorózní práci. Doporučuji ji k obhajobě.

prof. Anna Housková

24. 3. 2014